

Szlukovényi Katalin

Vágott virág

Pedig én istenuccse kerestem a transzcendenciát, „de lenn a földön van az ég”, az emberek különféle nyelveken megfogalmazott, egymásnak ellentmondó szentírásainak lapjain és a csillagászati távcsövek megfigyelési adatait összesítő táblázatokban, lényegében nincs is fölöttünk ég, csupán a fölfelé egyre ritkuló levegőréteg, amit kéknek látunk, és azon túl a fekete űr.

Pedig annyiszor megsejtettem már a transzcendenciát, például gimiben, mikor egy szavalóversenyre megtanultam Dsida Jenő *Itt feledtek* című versét, amelyben a lírai én elkámpicsorodik „lelógó karokkal a rózsafa mellett”, és nem értettem, mit keres ebben a versben a rózsafa, hát nem tök mindegy, hol érzi magát szarul az ember? Mire a felkészítő tanárom biztatott, hogy képzeljem el, élénken, részletesen lássam a fejemben a rózsafát, és nagy igazságokra fogok rájönni, mert a költészet lényege ott kezdődik, ahol már pont nem értem a verset, de hiába képzeltem el, nem értettem továbbra sem.

Pedig néha mégis visszaköszön a transzcendencia, például most, amikor a bicentenárium alkalmával felkérek, hogy írjak verset egy adott Petőfi-sorra az égről, és aztán a forrásműben olvasom, hogy: „emlékezet s remény, ez a két rózsafa ismét virít”, nekem meg végre összeáll, hogy a feje fölött róla döntő nagyhatalmak által ide-oda csatolt Kolozsváron haldokló Dsida miért pont a múlt és a jövő rózsabokra tövében eszmél rá, hogy végképp egyedül maradt, akár József Attila, aki szerint „ami van, széthull darabokra”.

Pedig összeérnek a visszatérő motívumok, mintha idővel mégiscsak kirajzolódna belőlük a minta, amelyen végre átsejlik a transzcendens értelem, mint amikor a pszichológusom azt mondja nekem, hogy képzeljek el egy virágot, élénken, részletesen lássam, írjam le szavakkal, sőt akár rajzoljam le bátran, mert én vagyok az a virág, figyeljem meg, hogy illenek a jelzői rám is, pedig hát a jelzők csak nyelvi elemek, amelyek természetük szerint bármire ráaggathatók,

és a virág, ami lehunytt szemmel elsőként eszembe jut,
 egy csokor rózsza a sarki Tescóból, ahol venni szoktam,
 tavaly még egy ezresért, most már több mint kétezer forint,
 és megállapítjuk, hogy szegénynek nincsen gyökere,
 pedig valaha volt, de levágták, ahogy én is kivágtam
 ezt a néhány sort a saját kontextusából, csokorba szedtem,
 és most határidőre leadom, alapesetben kapok érte
 tízezret, egy bevásárlásra sem elég [itt hogy rímelve az ég?],
 bár az ember a költészetet ugye nem a sikerért csinálja,
 hisz alig fizet, és a szakmán kívül kábé senkit sem érdekel,
 hanem miért is? A transzcendenciáért? De hát a verseken
 legfeljebb mi sejlünk át, lássuk be, mekkora parasztvakítás
 az iskolai tananyag, ahogy jelentőséget tulajdonítunk
 magunknak, egy csomó sornak, aminek rajtunk kívül
 senki nem tulajdonít jelentőséget: egy darabig szép,
 mint a tescós rózsacsokor a konyhaasztalon,
 aztán, mikor elhervad, kidobom.

Simon Márton

Vers, pályázatra

Petőfi elvileg

S ugyan igaz még, hogy ha valamit,
 hát pályázatra írni nem tudtam
 soha,
 próbáltam volt hányszor hiába, hiába,
 megfeszülvén,

éjszakákon át

szitkozódva,
 gyűrve hány papírt,
 hosszan átkozván jóelőre

Eget s Földet,

s mind a boldogtalan teremtményeket,
 kiknek e vershez
 valamily okból

majd bármi köze leend,